Burgemeester van Meppel

Raadsleden gemeente Meppel

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Behandeld door Dhr. D. Molenaar/Mevr. A.N. Uiterwijk Winkel

Telefoon 14 0522 Bijlage(n) 1 Datum 10 maart 2022

Onderwerp Burgemeestersbrief 2022.

Geacht raadslid, geachte lijsttekker,

De campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen loopt ten einde. De verkiezingen naderen. En daarna de nieuwe bestuursperiode, voor raad en college. Een spannende tijd. En een tijd waarin de basis wordt gelegd voor hoe we samenwerken. Hoe we ons onderling tot elkaar verhouden: raad, college, organisatie. Maar minstens zo belangrijk hoe we ons verhouden tot de samenleving: inwoners, bedrijven, organisaties, instellingen.
Door middel van deze burgemeestersbrief wil ik -als voorzitter van de gemeenteraad en vanuit mijn wettelijke taak in het zorgdragen voor goed openbaar bestuur- u enige informatie en overwegingen meegeven. Deze gaan over de omstandigheden waarin we ons werk gaan doen, over het proces van installatie van de nieuwe Raad en de vorming van het nieuwe college en over het aanbod om dat proces te ondersteunen.
Deze brief verzend ik vóór de verkiezingen, maar is bestemd voor zowel zittende als nieuwe raadsleden. Vandaar ook de aanhef gericht aan raadsleden en lijsttrekkers.

<u>Veranderende context</u>
Om te beginnen wil ik een schets geven van de context waarin u als raadslid uw werk gaat doen. Die context is namelijk aan verandering onderhevig. Deze veranderingen zijn van invloed op de positie van de gemeente en daarin van de raad, het college, de organisatie. Enkele grote ontwikkelingen en hun mogelijke gevolgen wil ik schetsen.

De samenleving is **dynamischer**. Veranderingen volgen elkaar sneller op. Vernieuwingen, waaronder nieuwe uitvindingen, worden veel sneller gemeengoed. Omdat we niet weten welke uitvinding of ontwikkeling dominant gaat worden, is de toekomst onvoorspelbaarder. We zullen dus voortdurend alert moeten zijn om op

die veranderingen goed in te spelen. Wie had immers corona voorzien en welke effecten dat heeft?
Dit betekent dat we afscheid kunnen nemen van het idee van maakbaarheid en ons moeten instellen op wendbaarheid, op ons aanpassen aan die dynamiek en onvoorspelbaarheid. Het betekent dus ook ruimte bieden door richtingen te duiden op hoofdlijnen, zodat ingespeeld kan worden op nieuwe inzichten.

De samenleving is ook **complexer** en meer **gefragmenteerd**. Mensen verkeren in tal van netwerken, die steeds moeilijker zijn te plaatsen en te duiden. Het politieke landschap in Nederland is versplinterd en dat geldt minstens zo sterk voor de gehele maatschappij. Voor de gemeente komt daarbij dat het vertrouwen in instituties -in het bijzonder de overheid- flink is gedaald. Dat komt niet alleen door gebeurtenissen als de toeslagenaffaire en de afhandeling van de aardbevingsschade in Groningen, maar ook doordat we minder geloof hechten aan een gedeelde waarheid. Alternatieve 'feiten' zijn in tal van bronnen (waaronder de sociale media) te vinden.
Dit maakt de positie van de gemeente lastig en anders. Inwoners, bedrijven en organisaties nemen geen genoegen met een overheid die alles voor hen bepaalt. De gemeente heeft hen daarentegen keihard nodig om zaken voor elkaar te krijgen.

Werken met kernopgaven
De tijd van de bepalende -en zelfs die van de regisserende- overheid ligt achter ons. Het komt meer aan op faciliteren en samenwerken. In die context bestaat de meerwaarde van de gemeente erin dat zij bijdraagt aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Integraal. In samenwerking. Daar gaat het om. Waarde toevoegen aan de vragen die leven, de **kernopgaven** waarvoor we ons gesteld zien. Wat kan de gemeente toevoegen vanuit haar specifieke rol?
Om resultaten te behalen bij de kernopgaven van deze tijd is draagvlak nodig. En **draagvlak** komt **met vertrouwen**. Hoe eerder je investeert in die relaties, hoe groter de kans om dat vertrouwen te (her)winnen.
Bij de start van deze nieuwe bestuursperiode is dat wellicht een overdenking waard.

Meerdere rollen
Voor uw Raad kan een beweging in deze richting leiden tot een versterking van uw centrale rollen. Door vroegtijdig ruimte te bieden aan uw raad bij het begin van een kernopgave wordt de kaderstellende rol krachtiger. De controlerende rol kan versterkt worden bij periodieke toetsing van de voortgang bij de kernopgaven. En de volksvertegenwoordigende rol kan helderder worden als de inbreng vanuit de samenleving optimaal wordt benut en de raad toeziet dat dit goed gebeurt. Dit past bij de veranderende verhouding tussen u als vertegenwoordiger en de participerende inwoner. In het verlengde hiervan is een vierde rol toe te voegen: een verbindende rol. Er liggen enorme uitdagingen op ons pad en daarin kan de gemeenteraad nog meer bijdragen aan de overbrugging tussen de inwoners en de gemeente. Heb begrip voor de ander en bouw aan elkaars vertrouwen. Daarop ga ik hieronder nader in.
Voor aankomende bestuurders is het werken met een aantal kernopgaven ook interessant, omdat zij hun energie kunnen steken in de bestuurlijke relaties om tot gedragen oplossingen te komen.

Bij deze burgemeestersbrief treft u een ambtelijk opgesteld introductiedocument aan waarin de stand van zaken is beschreven rond kernopgaven voor de komende tijd.

Andere ontwikkelingen

Afstand tot politiek en polarisatie.

Het vertrouwen in instituties is gedaald. In de politiek in het bijzonder. Daarnaast is een trend van polarisatie waarneembaar, mede aangewakkerd en versterkt door algoritmes en sociale media. De flanken roeren zich.
Juist op gemeentelijk niveau kunnen we bijdragen aan het verbeteren van het contact met onze inwoners.
In dit verband vraagt ook de Wet Open Overheid, die op 1 mei 2022 ingaat en meer transparantie beoogt, om aandacht. Dit kan samengaan met de verdere organisatieontwikkeling, gericht op realisatie van de *Koers* van de organisatie (werken naar de bedoeling; betrouwbaar partnerschap; flexibel handelen).

Ondermijning.

De laatste jaren maakt de georganiseerde criminaliteit (onderwereld) in toenemende mate gebruik van diensten uit de 'bovenwereld'. Het gaat dan bijvoorbeeld om het gebruik van bedrijfsloodsen of agrarische gebouwen voor criminele activiteiten, om witwassen, om hennepteelt in woonwijken, om opslag van verboden goederen in vakantiehuisjes, e.d. Daarbij worden mensen onder druk gezet, bedreigd. Dit kan ook gaan om volksvertegenwoordigers, waarbij ook minder heftige situaties kunnen spelen, zoals 'voor wat hoort wat'. Deze verwevenheid van boven- en onderwereld ondermijnt onze samenleving en rechtsstaat. Als vertegenwoordigers van het openbaar bestuur dragen wij hierin een grote verantwoordelijkheid. Ook ten aanzien van onze integriteit, wat überhaupt een essentieel aspect is in ons functioneren en waaraan aandacht wordt besteed in het inwerkprogramma van de raad.
Een ander risico dat onze hedendaagse samenleving bedreigt, is het hacken van systemen. Dit kan tot grote maatschappelijke effecten en destabilisatie leiden. Ook dit vraagt om alertheid en voorbereiding.

Wonen en verstedelijking.

De druk op de woningmarkt is groot. In de Randstad, maar ook in onze regio. Meppel kan een bijdrage leveren door meer te bouwen en de stad te ontwikkelen. Op een evenwichtige manier, met respect voor haar eigenheid. Daarmee helpen we niet alleen de mensen die op zoek zijn naar een geschikte woning, maar vergroten we ook het draagvlak voor onze voorzieningen, zoals schouwburg en zwembad. Het gaat primair om de kwaliteit van Meppel te verhogen voor inwoners van de gemeente en de omliggende regio.

Regionale samenwerking

Voor de aanpak van veel kernopgaven zijn we aangewezen op samenwerking in de regio. Vraagstukken rond wonen, klimaat, arbeidsmarkt, economie houden niet op bij de grenzen van Meppel. Samenwerking met Regio Zwolle, Provincie Drenthe en onze buurgemeenten is essentieel. Door die samenwerking kan onze impact groter zijn en heeft Meppel kansen om méér te realiseren.

Organisatie.
Ook bij de gemeentelijke organisatie is sprake van druk. De decentralisaties in het sociaal domein zijn gevolgd door de grote operatie van de Omgevingswet in het fysieke domein. Daar komen de snelle veranderingen in de samenleving en de regio bij. Een belangrijke opgave voor de gemeentelijke organisatie is kunnen en leren omgaan met deze veranderingen en ontwikkelingen. Wil de organisatie de betrouwbare uitvoerder zijn van politieke besluiten, dan zijn regelmatig onderhoud en af en toe een diepte-investering nodig. De ontwikkelingen in de samenleving vragen extra inzet om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven. Een belangrijk punt daarbij is de mogelijkheid om hybride te werken. Dat vraagt veel inzet van iedereen en ook financiële middelen.

Aanbod tot faciliteren
Het belangrijke en precaire proces van informatie en formatie kan ondersteund worden. De driehoek (burgemeester, griffier en secretaris) is van harte bereid om ondersteuning te organiseren en informatie te leveren waar en op welk moment hieraan behoefte is. Ik beveel u dit van harte aan.
Als eerste bijdrage treft u hierbij een introductiedocument aan, waarin de stand van zaken rond een aantal kernopgaven voor de komende periode is beschreven. En welke vragen en dilemma's hierbij spelen.

Daarnaast wordt uw raad een inwerkprogramma aangeboden. Hetzelfde geldt voor het nieuwe college. Dit gebeurt overigens in onderlinge afstemming en samenwerking.

Tot slot
Met de verkiezingen en wat volgt komen we in een boeiende tijd waarin we voor veel uitdagingen staan. Een tijd ook waar we het fundament leggen voor de werkwijze voor de komende bestuursperiode. Ik spreek de hoop en de wens uit dat we in samenwerking tussen gemeenteraad, college, ambtelijke organisatie en de Meppeler samenleving tot aanpakken van en concrete resultaten voor een aantal belangrijke opgaven kunnen komen. En dat de informatie in deze brief en het aanbod dat wordt gedaan, behulpzaam zijn bij een goede start van de raadsperiode 2022-2026.

Hoogachtend,

R.T.A. Korteland